

1. sz. eredeti pld

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
Ügyszám: IV/1263-1/2016

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1263-2/2016
Érkezett:	2016 AUG 29.
Példány:	3
Kezelőiroda:	
Melléklet:	3x3 UK H

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[REDACTED] („Alperes”) ellen választottbírói ítélet érvénytelenítése iránt indult polgári peres eljárást követően a **Fővárosi Törvényszék 9.G.44.942/2014/15.** számú ítéletével („**Elsőfokú Ítélet**”) és az azt helybenhagyó, 2016. április 19. napján kézbesített Kúria Gfv.VII.30.226/2015/11. számú ítéletével („**Felülvizsgálati Ítélet**”) szemben, az Alaptörvény **24. cikk (2) bekezdés d)** pontja, valamint az Abtv. **27. §-a** alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az eljárás a T. Alkotmánybíróság előtt IV/1263-1/2016 számon van folyamatban. A T. Alkotmánybíróság 2016.07.25. napján átvett, az indítvány kiegészítésére felhívó levele alapján az alábbi

kiegészítéseket

tesszük az indítványhoz.

(1) Noha a [REDACTED] jogi képviselőjének a választottbírói eljárásra adott meghatalmazása jelen eljárásra ki kiterjed, és mindeddig a [REDACTED] ügyvezetőjének képviseleti jogosultsága sem volt vitás, a T. Alkotmánybíróság felhívására külön is csatoljuk:

- [REDACTED] ügyvéd részére 2015.02.28. napján adott meghatalmazást, ami kifejezetten tartalmazza a T. Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre vonatkozó meghatalmazást;
- a [REDACTED] 2015.02.28. napján kelt cégkivonatát, ami igazolja [REDACTED] ügyvezető képviseleti jogát, valamint
- [REDACTED] ügyvezető 2006.08.14. napján kelt aláírási címpéldányát, amely az aláírás mintáját igazolja.

(2) A T. Alkotmánybíróság kiegészítésre felhívó levele szerint a beadvány nem tartalmaz alapjogsérelem alátámasztó indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény rendelkezéseivel. E körben a T. Alkotmánybíróság külön kiemelte az Alaptörvény Q) cikk (2) bek-nek sérelmét, amely a T. Alkotmánybíróság megítélése szerint nem szabályoz alapjogot, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható. Az Abtv. 26-27.§ alapján a fentiekkel összefüggésben az alábbiakat adjuk elő.

A sérelmezett bírói ítéletek alapjogsérelem okozó vonatkozásai a megsértett alapjogok sorrendjében:

(a) Vállalkozás szabadsága (Alapvetés M) cikk (1) bek.)

2016.06.18-án kelt alkotmányjogi panasz indítványunkban (az „**Indítvány**”) részletesen előadtuk a támadott ítéletek hibáit. Így azt, hogy a Választottbírói (i) hatáskör hiányában járt el, (ii) a [REDACTED] ügyét nem terjeszthette elő (e körben hivatkoztuk a peres felek jogviszonyának átminősítését, a megítélt követelés jogcímének hiányát, a tényállás tisztázatlanságát, a felek által választott jog mellőzését), valamint (iii) a választottbírói ítélete meghozatalának módja és az ítélet tartalma a magyar közrendbe ütközik (a választott jog alkalmazásának

mellőzése, hatáskör iratellenes megállapítása, a jogviszony átminősítése, álképviselő tevékenységének visszaélésszerű jóváhagyása, a Seychelles-i jog tartama megállapításának hiánya, a polgári jogi „lehetetlenülés” általános jogelvekbe ütköző értelmezése és a megítélt követelés jogcímének hiánya folytán).

Az alkotmányjogi értelemben felfogott vállalkozás szabadsága második generációs gazdasági alapjogként¹ azt jelenti, hogy bárkinek joga van a gazdasági életben való tevékenységre vagy üzleti tevékenység bármilyen jogilag elismert formában történő kifejtésére.

Álláspontunk szerint amennyiben az állami bíróság helyett választottbírósághoz való fordulás egyben azt is jelenti, hogy a Választottbíróság a felek által választott jogtól önkényesen eltérhet, nem létező jogcím alapján avagy jogcím hiányában is kötelezheti a felet egy követelés megfizetésére, egyes jogi rendelkezéseket (lehetetlenülés) a jogszabály szövegével, a bírói gyakorlattal és a jogirodalmi állásponttal homlokegyenest ellenkező tartalommal ruházhat fel, saját hatáskörét az iratokkal és a felek nyilatkozataival ellentétesen megállapíthatja, egy saját maga által elrendelt bizonyítást utóbb indokolás nélkül mellőzhet, az sérti a vállalkozás szabadságát, mivel nem tud megvalósulni a gazdasági életben való tevékenység, tekintve, hogy jogellenes módon kerül sor az adott vállalkozás ellehetetlenítésére, megfosztva a jogvédelem lehetőségétől, kifosztva vagyonából, így kizárva azt a gazdasági életből (vagyis a vállalkozás megszüntetésének szabadsága is sérül, mivel a jogellenes ítéletek folytán a cég felszámolása következik be). Azzal, hogy az állami bíróságok a támadott ítéletekben a dokumentumokból nyilvánvalóan *prima facie* láthatóan a jogszabályokkal és alapvető jogelvekkel ellentétes Választottbírósági Ítéletet nem érvénytelenítették, hozzájárultak a [REDACTED] [REDACTED] ezen alapjogának súlyos megsértéséhez.

(b) Tisztességes verseny védelme (Alapvetés M) cikk (2) bek.)

A fentiek (a) pontban kifejtettekből egyértelműen következik, hogy a jogszabályok egyértelmű rendelkezésével teljességgel ellentétes (azaz nem a bírói mérlegelés körébe tartozó értelmezési kérdést tartalmazó) ítéletek meghozatalának lehetősége és az, hogy hatályukban ezek fennmaradhatnak, sértik a tisztességes és egyenlő piaci verseny létrehozására és fenntartására vonatkozó alaptörvényi jogot és garanciát. Ha az állam szerveként működő állami bíróságok egy nyilvánvalóan jogellenes választottbírói ítéletet fenntartanak (különösen kiemelve a tényt, hogy a Választottbíróságnak a rendelkezésre álló dokumentáció tartalmából láthatóan az ügy eldöntésére hatásköre nem volt), úgy ez – a törvényes bírótól való elvonás révén – a versenyfeltételek Alaptörvénybe és alkotmányos alapelvekbe ütköző torzulását okozza.

(d) Magyar és a nemzetközi jog összhangja (Alapvetés Q) cikk (2) bek.)

A T. Alkotmánybíróság álláspontjától eltérően a [REDACTED] álláspontja szerint származik – áttételesen – védendő alapjog a fenti rendelkezésből. A Vbt. választottbírói ítélet érvénytelenítéséről szóló 55.§-a ugyanis lényegében tükörfordítása a külföldi választottbírói határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt Egyezmény V. cikkének (amelyet Magyarországon kihirdetett az 1962. évi 25. törvényerejű

¹ Sári János: A gazdasági, szociális és kulturális jogok alkotmányos alapjai. ActaHumana 1995. 18-19. sz. 186. o. és köv.

rendelet) és az ún. UNCITRAL Model Law² 34.§-ának.³ Ebből következik, hogy az állami bíróságok előtti, a Választottbírósági Ítélet érvénytelenítésére irányuló eljárásban a magyar bírói gyakorlat mellett az UNCITRAL Model Law-t átvevő, illetve a New York-i Egyezményt ratifikált államokban a választottbírósági ítéletek érvénytelenítésére vonatkozóan kialakult gyakorlatot is – az Alaptörvény Q) cikk (2) bek. alapján – figyelembe kellett volna venni, az a magyar ítélkezésben is adaptálandó és iránymutató. Az UNCITRAL időről időre közzéteszi jogesetgyűjteményét a Model Law-t alkalmazó országok vonatkozó bírói gyakorlatáról. A legutóbbi, 2012-ben publikált esetgyűjtemény (UNCITRAL 2012 Digest of Case Law on the Model Law on International Commercial Arbitration) alapján hivatkozott a ■■■ ■■■ számos, az Indítványban is nevesített esetre. Azzal, hogy a támadott ítéletek nem adták magyarázatát az indokolásban annak, hogy a nevesített ítéleteket miért nem vették figyelembe határozatuk meghozatala során, az állam szerveként megsértették ezen alaptörvényi rendelkezést.

(e) Tulajdon biztonsága (XIII. cikk (1) bek.)

Az (a-c) pontokban foglaltakból, egyenesen következik, hogy a jogsértő ítéletek révén mesterségesen és törvényellenesen a ■■■ ■■■ el szemben végrehajthatóvá tett, jogcímet nélküli követelés végrehajtása – és annak eredménytelensége esetén a ■■■ ■■■ felszámolása – révén a ■■■ ■■■ jogsértő módon, a törvénysértő ítéletek révén fosztják meg vagyonától, megsértve ezzel a tulajdon biztonságának garantálására vonatkozó alaptörvényi előírást.

Emellett külön is hivatkozunk arra, hogy a Választottbíróság a peres felek szerződését jogellenesen és bizonyíték hiányában átminősítette bizományból adásvétellé és ennek alapján ítelt a választottbírósági eljárás felperese javára. **A Választottbíróság nem jogosult arra, hogy a felek nyilvánvaló, írásban rögzített szerződéses akaratát (a szerződés jellegét) önkényesen átminősítse. Ez a szerződéses szabadságot, ezáltal a jogbiztonság elvét és így a tulajdon biztonságát alapvetően sértő körülmény, ami az alkotmányos (köz-)rendet sérti.** (Nem igényel bővebb magyarázatot, hogy amennyiben egy szerződést – annak önmagából látható nyilvánvaló jellemzői ellenére – más szerződéssel önkényesen át lehet minősíteni, majd ez alapján kötelezettséget megállapítani, az a tulajdon elvonását, a tulajdontól való jogellenes megfosztást és így a tulajdon biztonságának alapvető, súlyos sérelmét eredményezi.)

(f) Tisztességes eljáráshoz való jog (XXIV. cikk, XXVIII cikk (1) bek.)

A támadott ítéletek elsősorban és legfőképpen ezen elvet sértik. A tisztességes eljáráshoz való jog komplex követelményrendszert megtestesítve olyan minőséget jelent, amelyet csak az eljárás egészének a figyelembe vételével ítélnünk meg. A tisztességes eljárás kereteit garanciák sokasága tölti ki, fogalma nem képez egy zárt rendszert, jogi és nem jogi elemeket egyaránt tartalmaz. Olyan abszolút jog, amellyel szemben más mérlegelhető jog nem létezik.⁴ Következik ebből az is, hogy egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan,

² UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration (lásd http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/06-54671_Ebook.pdf)

³ Kiss Károly: A Választottbíróság ítéletének érvénytelenítése közrendbe ütközésre való hivatkozással. *Gazdaság és Jog*, 2005. december (a továbbiakban: „**Kiss2005**”), 13. o.

⁴ Bakos Kitti: A tisztességes eljáráshoz való jog: új jogalkotói irányok. <http://jesz.ajk.elte.hu/bakosk42.html>

avagy nem tisztességes (6/1998. (III.11.) AB határozat). A tisztességes eljáráshoz való jog így felöleli az eljárási jogok egészének érvényesülését.

A tisztességes eljáráshoz való jog a támadott ítéletek esetében azért sérült, mert az állam bíróságai nem reparálták a Választottbíróság eljárásában esett alábbi sérelmeket:

(i) Hatáskör iratellenes megállapítása

Azzal, hogy hatáskörét a Választottbíróság az iratok tartalmával ellentétesen állapította meg, megsértette a törvényes bírótól való elvonás tilalmát: a felek vitáját az állami bíróságoknak kellett volna elbírálniuk, ami a választottbírósági eljárásban nem érvényesülő (!) 1952. évi III. törvényben (Pp.) rögzített eljárási garanciák révén elejét vehette volna a rendkívül súlyos eljárási anomáliáknak. A hatáskör jogellenes megállapításával tehát a Választottbíróság a ■■■■■ törvényes bírójától elvonta, a Pp. biztosította eljárási garanciáktól megfosztotta, és ezáltal hatáskörén túlterjeszkedve, önkényesen és még a felek által választott jogtól is eltérve, kusza és bizonytalan jogi alapon, adekvát érvelést mellőzve hozott ítéletet.

(ii) Választott jog alkalmazásának mellőzése

A jogvitában érintett felek szerződésükben a magyar jog, így a magyar Ptk. alkalmazását kötötték ki. A Választottbíróság ítéletéből derült csak ki (az eljárásban ez fel sem merült, a tárgyalási jegyzőkönyvek, pervezető végzések sem említik), hogy a Választottbíróság a felek egyes nyilatkozatainak értelmezésénél a Bécsi Vételi Egyezmény és az „annak alapján kialakult” (sic!) gyakorlatot vette alapul, e „gyakorlat”-ot közelebbről meg sem határozva! Mivel ez a tény csak a Választottbírósági Ítéletből derült ki, e körben így a ■■■■■ a választottbírósági eljárás során előadást, észrevételt, bizonyítási indítványt nem tehetett, így az ügy előterjesztheségétől is el volt zárva.

(iii) Elrendelt bizonyítás utólagos, indokolás nélküli mellőzése

A Választottbíróság egy általa elrendelt bizonyítást (tanúmeghallgatást) nem fogadosított, mellőzött és ennek indokát az ítélet indokolásában sem adta, noha a felajánlott bizonyítás mellőzésének indokát kellett volna adni. Ez jelenti az ügy előadhatóságának sérelmét, hiszen a ■■■■■ – nem ismervén annak okát, hogy miért kerül sor a tanúmeghallgatás mellőzésére – annak kapcsán előadást nem tehetett. Az előadhatóság sérelme pedig kötelezően a Választottbírósági Ítélet érvénytelenítését kellett volna, hogy eredményezze.

(iv) Jogviszony átminősítése

Amint a fenti (e) pontban bemutattuk, a Választottbíróság a peres felek szerződését jogellenesen és bizonyíték hiányában átminősítette bizományból adásvétellé és ennek alapján ítelt a választottbírósági eljárás felperese javára. Tette mindezt csak ítéletében, amivel elzárta a ■■■■■ t attól, hogy e körben előadást tehessen, bizonyítást indítványozzon, ami ugyancsak a tisztességes, pártatlan eljáráshoz való jog sérelmét okozza.

Az állami bíróságok a fentieket nem reparálták, ítéleteikben nem adtak megfelelő, adekvát, ok-okozati kapcsolaton és ellenőrizhető jogi rendelkezéseken és joggyakorlaton alapuló indokolást arra nézve, hogy milyen jogi és ténybeli alapon

hagyták helyben a Választottbírósági Ítéletet. Ezzel hozzájárultak ahhoz, hogy a tisztességes eljárás követelményét sértő választottbírósági eljárás és ítélet hatályában fennmaradjon, így a jogsértés részeseivé váltak.

(g) Alapvető jogok általános védelme (I. cikk (1), (3) és (4) bek.)

A fent kifejtett, speciális alapjogi sérelmek természetesen jelentik az alapvető jogok általánosan garantált védelmének sérelmét.

A kifejtettek és az Indítványban foglaltak alapján kérjük az Indítvány szerinti határozat meghozatalát.

Budapest, 2016. augusztus 24.

Tisztelettel:

Indítványozó képviselőjében:

